

అమెరికా పర్యటనలో మునుగు తొలగించుకున్న మోడీ

తీవ్రమైన అంతర్గత, బాహ్య వత్తిడుల కారణంగా అమెరికా తన సేనలను ఉపసంహరించుకున్న తర్వాత, తాలిబన్లు ముందుకు రావటంతో గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా అమెరికా నిర్మించిన కీలుబొమ్మ ప్రభుత్వం పేకమేడలా కుప్పకూలిపోతుందని ఆ దేశ మాజీ అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్, ప్రస్తుత అధ్యక్షుడు జోబైడెన్లు ఏమాత్రం వూహించలేదు. ఆఫ్ఘనిస్థాన్ సైనిక బలగాలకు అత్యంత సునిశితమైన శిక్షణనిచ్చి, అత్యాధునిక ఆయుధాలిచ్చినప్పటికీ, కొద్దిపాటి ప్రతిఘటన కూడా లేకుండా ఆఫ్ఘనిస్థాన్ లో అంతర్యుద్ధమేమోననిపించే విధంగా అధికార మార్పిడి జరిగిపోయి, దౌత్య పరంగా ఎత్తులు వేయటానికి కూడా అమెరికాకు అవకాశం లభించలేదు.

ఆఫ్ఘనిస్థాన్ ఎల్లప్పుడూ, ఇప్పటికీ ప్రపంచ ప్రధాన వ్యూహాత్మక ప్రాంతాలలో ఒకటిగా వుంది. 'తోడ్పాటులు', 'సహకారాలు', 'ప్రత్యక్షంగా జోక్యంతో అభివృద్ధి' మొదలైనవన్నీ ఆర్థికంగా బలహీనమైన దేశాలలో దౌత్యపరంగా, రాజకీయంగా అలాగే చివరికి సైనికపరమైన ఎత్తుగడలు సాగించటానికి ఉపయోగించే పదాలు. కల్లోల జలాలలో చేపలను పట్టేందుకు వివిధ దేశాలు ఇప్పుడదే చేస్తున్నాయి. అమెరికా సామ్రాజ్యవాదానికి ఆఫ్ఘనిస్థాన్ లో ఇప్పుడు తన స్థానాన్ని తిరిగి కైవసం చేసుకోవటం అసాధ్యం కాగా, చైనా లబ్ధి పొందే దేశంగా ముందుకొచ్చింది. కనుక ఇప్పటికే తన భాగస్వామిగా వున్న ఆసియాలోని భారతదేశం వంటి మిత్ర దేశంతో అమెరికాకు అవసరముంది. 'క్వాడ్' సభ్యదేశాలైన అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా, జపాన్, ఇండియా దేశాల అధినేతలతో వ్యక్తిగతంగా అని చెప్పబడే సమావేశాలు జరుగుతాయని, ఐక్యరాజ్యసమితి సాధారణ సభ సమావేశంలో మోడీ ప్రసంగిస్తాడని పెద్దఎత్తున ప్రచారం కల్పించుకోవటానికి బిజెపి ప్రభుత్వానికి అవకాశం కల్పించింది.

స్వార్థపర ప్రపంచ ప్రయోజనాలకు ఆఫ్ఘనిస్థాన్ ప్రస్తుతం లక్ష్య స్థావరంగా వుంది. భారత ప్రధాని నరేంద్రమోడీ అమెరికా పర్యటన ఆ లక్ష్యంలో భాగమే.

ఏమైనా, ఈసారి అమెరికాలోని భారతీయుల నడుమ వాతావరణం మారింది. 'హౌడీ మోడీ' తరహాలో గతంలో వలె స్వాగతాలకు బదులుగా వాషింగ్టన్ లోని లాఫాయెట్ స్క్వేర్ వద్ద నిరసన ప్రదర్శనలు ఆయనకు స్వాగతం పలికాయి. ఈ నిరసన ప్రదర్శనల్లో మోడీ ప్రభుత్వం సాగిస్తున్న 'మూకదాడులు, విద్యార్థులపై క్రూర దమనకాండ, నిరంకుశపాలన, దళితులపై అత్యాచారాలు, రైతుల నిరసనలపై అణచివేత, అసమ్మతి గొంతునులమటం, ఫాసిజం, జాతిదురహంకారం' వంటి విషయాలపై వారు నినదించారు. అయితే మోడీకి శ్వేతసౌధం రూపొందించి, ముందుంచిన ఎజెండా వుంది.

అమెరికాలో గడిపిన మూడు రోజులు మోడీ ఏవిధంగా బైడెన్ మాటలకు 'జీహుకుం' అంటూ వచ్చాడో చూద్దాం.

అమెరికా ఉపాధ్యక్షురాలు కమలా హరీస్ తమ ఎన్నికల ప్రచారంలో మోడీ తెలివితక్కువగా బహిరంగంగా ట్రంపుకు మద్దతు తెల్పుటాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ మాట్లాడింది. కనుక దానిపట్ల తన బాధను వ్యక్తం చేసి, ఆమెను ప్రసన్నం చేసుకొనేందుకు మోడీ తొలుత ఆమెతో సమావేశమయ్యాడు. అయితే కమలాహరీస్ కు వ్యాపార మెళకువలు తెలుసు. ప్రస్తుత పరిస్థితిలో కొన్ని రొట్టెముక్కలు విదిలించి కేవలం తమనే అనుసరించమని ఇండియాను కోరింది.

"గత కొన్ని రోజులలో ఉపయోగకరమైన ద్వైపాక్షిక, బహుళపక్ష సమావేశాలు, ఆయాదేశాల అధినేతలతో చర్చలు జరపటంతోపాటు ఐక్యరాజ్యసమితిని ఉద్దేశించి ప్రసంగించాను. రానున్న సంవత్సరాలలో భారత అమెరికా సంబంధాలు మరింత బలపడతాయనే నమ్మకంతో నేనున్నాను. ధనిక ప్రజలకు సామాన్య ప్రజలకు నడుమ సంబంధాలు మన దృఢమైన సంపదలో భాగం" అని అమెరికాలో తాను ఏం చేసిందీ మోడీ తనకు తనుగా వివరించాడు. చైనా, రష్యా, పాకిస్తాన్ ల కూటమికి వ్యతిరేకంగా అమెరికా దాని మిత్ర దేశాలు కత్తులు దూస్తున్న ప్రపంచ ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో మోడీ మాటలను పరిశీలిద్దాం. ఆసియా - పసిఫిక్ ప్రాంతంలో చైనా తమకు ప్రధాన పోటీదారుడు కనుక చైనాకు వ్యతిరేకంగా అన్నివైపుల నుండి వారు ఉచ్చు బిగిస్తున్నారు. ఇప్పటికే వారు ఆఫ్రికాలో వారి మిత్రులైన కాంగో, ఘనా వంటి దేశాలను, కోవిడ్ పరిస్థితుల కారణంగా కోతలు, ఖర్చులు పెరగటం పేరుతో కొన్ని చైనా ప్రాజెక్టుల నుండి విరమించుకోవటానికి, చైనా పరిశ్రమలకు వ్యతిరేకంగా సమస్యలు లేవనెత్తటానికి సిద్ధం చేశారు.

అమెరికా సామ్రాజ్యవాదుల ప్రయోజనాల కోసం మన దేశం ఇప్పుడు చైనాకు వ్యతిరేకంగా గోతులు తీస్తోంది. ఆ కారణంగానే మోడీ తన మొదటిరోజు పర్యటనలోనే ఆస్ట్రేలియా ప్రధాని స్కాట్ మారిస్ తో, జపాన్ ప్రధాని యోషిహిదే సుగాతో, అమెరికా అధ్యక్షుడు జోబైడెన్ తో సమావేశమయ్యాడు. తర్వాత 'క్వాడ్' దేశాల అధినేతలతో పరస్పర చర్చలు జరిపాడు. 'క్వాడ్' అనే పేరులోనే అది ఓ సైనిక కూటమి మినహా వేరు కాదు అని స్పష్టం అవుతోంది. ఇండో పసిఫిక్ ప్రాంత సముద్ర జలాలపై ఆధిపత్యం చెలాయించటమనే ప్రత్యేక లక్ష్యం ఈ కూటమికి వుంది. ఆఫ్ఘనిస్థాన్ నుండి అమెరికా బలగాలు వెనక్కు తగ్గిన తర్వాత ఏర్పడిన ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఇప్పుడు ఆఫ్ఘనిస్థాన్ పరిణామాలలో వ్యవహరించటానికి వీరిని ఏకం

చేయటమనే స్పష్టమైన లక్ష్యం వుంది.

“ఆప్టనిస్టాన్ ఎడల ‘క్వాడ్’ దేశాల అధినేతలకున్న లక్ష్యాలను అందరూ కలబోసుకోవటానికి ఈ సమావేశం చాలా దోహదపడింది” అని భారత విదేశాంగశాఖ కార్యదర్శి హర్ష్ టింగ్లా ప్రకటించాడు. ఇది అమెరికా ప్రపంచ వ్యూహానికి సంబంధించిన లక్ష్యమేనని మోడీ వివరించాడు. “ఈ దశాబ్దాన్ని రూపొందించటంలో బైడెన్ నాయకత్వం తప్పకుండా ఓ ప్రముఖ పాత్ర పోషిస్తుందని” మోడీ స్పష్టంగాను, బిగ్గరగానూ చెప్పాడు.

అత్యంత ప్రాచుర్యం కల్పించిన ఐదుగురు సిఇఒలతో సమావేశాల గురించి చూద్దాం. ఆర్థికంగా బలహీన దేశాల ప్రధాన మంత్రులు బడా పెట్టుబడిదారీ దేశాల నుండి పెట్టుబడులను ఆకర్షించటానికి ప్రయత్నించటం కొత్తేమీ కాదు. అయితే సామ్రాజ్యవాదుల పట్టులోనున్నప్పటికీ అత్యధికంగా వారి నుండే వచ్చే పెట్టుబడి-ఉత్పత్తిని పెంచి, తమ దేశ ఆర్థికవ్యవస్థను బలోపేతం చేయటానికి ఉద్దేశించినదిగా వుండాలి. అయితే మోడీ ఎంపిక చేసుకున్న ఐదు కంపెనీలు, వారితో చేసుకున్న ఒప్పందాలు దీనికి పూర్తిగా భిన్నమైనవి. వాటిని ఒక్కొక్కటిగా పరిశీలిద్దాం.

మోడీ ‘క్వాల్ కామ్’ సిఇవో క్రిస్టియానో ఆర్ అమన్ ను మొదటగా కలుసుకున్నారు. సెమి కండక్టర్లను, సాఫ్ట్వేర్లను, మరీ ముఖ్యంగా ‘వైర్లెస్’ సంబంధిత సేవలను ఈ కంపెనీ అందిస్తుందని చెప్పారు. ఈ రంగాల్లో నిష్ణాతులైన చిన్నవో, పెద్దవో లెక్కకు మించిన కంపెనీలున్నాయి. అయితే ‘క్వాల్ కామ్’ నైపుణ్యం భిన్నమైనది. వైర్లెస్ సంబంధిత సేవలు ఎక్కడైతే ఎక్కువ అవసరం వుందో, అలాంటి సైనిక అవసరాల ఉత్పత్తులకు చెందిన కంపెనీ ఇది.

తరువాత, అడ్డోబ్ సిఇవో శంతన్ నారాయణ్ ను కలుసుకున్నారు. వీడియోలను ప్రత్యేకించి పిల్లల కోసం వీడియోలను అభివృద్ధి చేసే కంపెనీగా అడ్డోబ్ భారతదేశంలో సుపరిచితమే. అయితే మోడీ వారిని ‘డిజిటల్ ఇండియా’ను అభివృద్ధి చేయటంలో భాగస్వామిగా ఆహ్వానించారు. విస్తృతస్థాయిలో ముఖ్యమైన సమాచారం దేశం దాటి బయటకు వెళ్ళే నిజమైన ప్రమాదం దీనిలో ఇమిడి వుంది.

‘ఫస్ట్ సోలార్’ సిఇవో మార్క్ విడ్ మార్ ను మోడీ కలుసుకున్నారు. 2022 నాటికి మనదేశంలో ఉత్పత్తి లక్ష్యంగా పెట్టుకున్న 100 గిగావాట్ల సౌర విద్యుత్తులో 3.3 గిగావాట్ల సౌరవిద్యుత్తును వారు ఉత్పత్తి చేస్తారు. దీనిని దీనిగా చూస్తే, ఒప్పందమేమీ పెద్ద గొప్పది కాదు. అయితే ఆ తరహా సోలార్ ప్లాంట్ లేదా ప్లాంటులు ఎక్కడ ఏర్పాటు చేయనున్నారనే ముఖ్యమైన ప్రశ్నను రహస్యంగా వుంచారు. ఇది సైనిక అవసరాలకు సంబంధించినదిగా వుంటుందా? అయితే, ఖచ్చితంగా అది సైనిక బలగాల స్వాతంత్ర్యంతో రాజీ పడటమే అవుతుంది.

ఆ తర్వాత ఒప్పందం - సైనిక బలగాలకు ప్రత్యక్ష సంబంధం వున్నదే. ‘జనరల్ అటామిక్స్’ సిఇవో వివేక్ లాల్ తో సమావేశంలో ఈ ఒప్పందం జరిగింది. రక్షణ రంగానికి డ్రోన్ సాంకేతికతను వారు అందిస్తారు. మోడీ పాలనా కాలంలో 2018లో మొదట భారతదేశంలోనే వారు తమ కార్యాలయాన్ని నెలకొల్పటం యాదృచ్ఛికమేమీ కాదు. కీలకమైన సైనిక అవసరాల ఉత్పత్తుల తయారీ, సేవల అభివృద్ధిలో విదేశీ కంపెనీలను అనుమతించే బహిరంగ ఒప్పందమిది.

పెట్టుబడి యాజమాన్యంలో పేరెన్నకగన్న ‘బ్లాక్ స్టోన్’ సిఇవో స్టీఫెన్ ఏ షెవార్డ్ మన్ ను ప్రధాని మోడీ కలుసుకున్నారు. జాతీయ మౌలిక వసతుల కంపెనీలలోనూ జాతీయ నగదీకరణ పరిశ్రమలలోనూ వీరి పెట్టుబడులు వుండబోతున్నాయి. భారతదేశంలో వ్యాపారాత్మక స్థిరాస్తుల అతిపెద్ద యజమానిగా బ్లాక్ స్టోన్ రియల్ ఎస్టేట్ ను పేర్కొంటున్నారు.

సందేశం స్పష్టమే. వీరిలో ఎవరూ ఉత్పాదక రంగాలలో పెట్టుబడులు పెట్టరు. ఈ ఒప్పందాలు అత్యధికంగా సైనిక విభాగానికి చెందినవే. కనుక అత్యధిక ప్రచారం కల్పించిన ఈ సమావేశాల ద్వారా భారత రక్షణ వ్యవస్థ అమెరికా మదుపరులతో రాజీపడుతున్నదనే అంశం మినహా ఐదుగురు సిఇవోలతో జరిపిన సమావేశాలలో భారత ప్రజానీకానికి ఎలాంటి ప్రాధాన్యతా లేదు.

మోడీ పర్యటనలో చివరి అంశం - ఐక్యరాజ్యసమితి జనరల్ అసెంబ్లీలో ప్రసంగం. ప్రపంచ ప్రజానీకానికి ఇదేమీ పెద్ద ప్రాధాన్యత కలిగినది కాదని మోడీకి కూడా తెలుసు. అమెరికా అధ్యక్షునికి ప్రధాని మోడీ ‘జోహుకుం’ అంటున్నాడనే అంశం అందరికీ తెలుసు. మోడీ తన ప్రభుత్వ పాలనలో ప్రజాజీవితాల అభివృద్ధికి సంబంధించిన చర్యలను సుదీర్ఘ ప్రసంగంలో చెప్పుకున్న తర్వాత ప్రస్తుత ప్రపంచ పరిస్థితిలో భారతదేశాన్ని తాను ఏ వైపుగా ఈడుస్తున్నాడనే అంశాన్ని ఐక్యరాజ్యసమితి జనరల్ అసెంబ్లీకి స్పష్టం చేశాడు. నాయకత్వంలో మోడీ వున్నంతకాలం అమెరికా ప్రపంచ వ్యూహంలో భారత్ వారికి తోడ్పాటుగా నిలిచి వుంటుందని, నిలుస్తుందని మోడీ నొక్కి చెప్పాడు. అదే సమయంలో, పాకిస్తాన్ తో విభేదాల అంశంలో భారత్ కు మద్దతుగా నిలవవలసిందిగా మోడీ అమెరికాను అర్థించాడు. భారత్ - అమెరికా రెండు దేశాల మధ్య నిజాయితీ, సమానత్వ ప్రాతిపదికన ప్రజలకు - ప్రజలకు నడుమ సంబంధాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవటానికి మోడీ తీవ్రంగా భయపడుతున్నాడు. కనుక, మోడీ దానిని ప్రక్కకు తప్పించి, ‘సంపన్న సంబంధాల’తో మాత్రమే ముట్లాడాడు.

ఆఫ్ఘనిస్తాన్ నుండి వెనక్కు తగ్గి ప్రతిష్ఠ కోల్పోయి వున్న ఈ స్థితిలో అమెరికాలోని ప్రస్తుత పాలకవర్గాలకు, అమెరికా ప్రపంచాధిపత్య వ్యూహంలో ఇండియా అమెరికా పక్షానే స్థిరంగా నిలుస్తుందని వునరుద్ధాటించడమే ఈసారి అమెరికా పర్యటనలో మోడీ ప్రయోజనమని క్లుప్తంగా చెప్పుకోవచ్చు. మోడీ కొన్ని చిన్న రొట్టెముక్కలను పొందాలనుకున్నాడు; అవి కూడా ఇండో - పసిఫిక్ ప్రాంతంలో తన స్వీయ ప్రయోజనాలను కొనసాగించేందుకు మాత్రమే అమెరికా ఆలోచిస్తోంది.

భారతదేశాన్ని అమ్మకానికి పెట్టమంటూ అమెరికా పర్యటనలో మోడీ తన ముసుగును తొలగించుకున్నాడు.
